

14/25

irizpena

Norberaren bizitza, familia eta lana
bateragarri egiteko laguntzak arautzen
dituen

Dekretu-proiektuari buruzkoa

Bilbo, 2025eko abenduaren 19a

CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

Irizpena 14/25

I.- AURREKARIAK

2025eko abenduaren 4an Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Sailaren idazkia jaso genuen. Horren bitartez, *“Norberaren bizitza, familia eta lana bateragarri egiteko laguntzak arautzen dituen dekretu-proiektuari”* buruzko txostena eskatu zuten, Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legearen 3.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Kontsultagai dugun arauaren xedea da, 1. artikuluan azaltzen denez, Eusko Jaurlaritzak, haurren, nerabeen eta familien arloan eskumena duen sailaren bitartez, norberaren bizitza, familia eta lana bateragarri egiteko politikaren esparruan emango dituen laguntzak arautzea. Jasotako hiru kategoriak honako hauek dira: Hiru urtetik beherako adingabeak zaintzeko lan-eszedentzian dauden edo hamabi urtetik beherako adingabeak zaintzeko lanaldi-murrizketa duten langileentzako laguntzak; mendetasun-egoeran edo osasun-egoera oso larrian dauden senitartekoak zaintzeko lan-eszedentzian dauden edo lanaldi-murrizketa duten langileentzako laguntzak; eta 14 urtetik beherako adingabeak zaintzeko pertsonak kontratatzeagatik Gizarte Segurantzako kotizazioak ordaintzeko laguntzak.

Berehala bidali zitzaizen dokumentuaren kopia Batzordeko Oso Bilkurako kide guztiei, proposamenak eta iritzia emateko eta horiek guztiak lan-batzordean landu daitezen, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen funtzionamenduari buruzko araudiak xedatutakoaren arabera.

2025eko abenduaren 16an Gizarte Garapenerako Batzordea bildu zen eta, hartutako erabakietatik abiatuta, irizpen-proiektu hau egin zen, Batzordearen Osoko Bilkuran berresteko. Han aho batez onartu zen.

II.- EDUKIA

“Norberaren bizitza, familia eta lana bateragarri egiteko laguntzak arautzen dituen dekretu-proiektuak” honako hauek jasotzen ditu: zioen azalpena, 44 artikulua lau kapitulutan, xedapen gehigarri bat, hiru xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen.

Zioen azalpenak dioenez, 2003. urteaz geroztik –une horretan arautu ziren familia eta lana bateragarri egiteko lehen laguntzak–, familiaren eta lanaren kontziliazioa sustatzera bideratutako dirulaguntza-ekintzei buruzko araudia hobetu da eta estaldura zabaltzen joan da gerora egindako zenbait dekreturen bidez. Igarotako denboran, euskal gizarteak bilakaera izan du eta erronka berriak sortu dira, eta horiei erantzun behar zaie.

Illo horretan, Familiei, Haurrei eta Nerabeei Laguntzeko Erakunde arteko V. Planak honen aldeko apustua egiten du: ikerketan, berrikuntzan, ebaluazioan eta haurren eta familien gaineko eraginean oinarritutako programak eta zerbitzuak sustatzea. Era berean, guraso bakarreko familien egoera bereziari erantzuteko, Eusko Jaurlaritza izapideak egiten ari da guraso bakarreko familien araubidea arautzen duen Dekretua onartzeko.

Azaldutako guztiagatik, kontziliazioaren arloko dekretuak egokitu behar dira arau-, gizarte- eta ekonomia-arloko berrikuntzetara.

Orain kontsultatzen zaigun dekretuaren I. Kapituluak xedapen orokorrak arautzen ditu. II. Kapituluak adingabeak eta mendeko senideak zaintzeko eszedentzia hartzen edo lanaldia murrizten duten langileentzako laguntzak arautzen ditu, bai eta osasun-egoera oso larrian daudenentzako laguntzak ere. Erregulazio horrek ordeztu egiten du Familia eta lana bateragarri egiteko laguntzei buruzko

urriaren 22ko 164/2019 Dekretua.

Berritasun esanguratsuenetako bat da laguntzak eskuratzeko gutxieneko aldiari jarraipena emateko baldintza kentzea. Ondorioz, iraupen txikiagoko eszedentzia-aldiak edo lanaldi-murrizketak batu daitezke, eskatutako 59 eguneko gutxieneko aldira iritsi arte. Aldaketa horrekin kontziliazioa errazten da, pertsonak eszedentzia edo lanaldi-murrizketa hartu ahal izango baitute, behar-beharrezkoak diren aldietan.

Gainera, senitartekoak zaintzeko eszedentzia edo lanaldi-murrizketa hartu ahal izango dute lehen edo bigarren mailako odol-ahaidetasunezko ahaideak, edo osasun-egoera oso larriaren kasuan lehen mailako ezkontza-ahaidetasunezko ahaideak. Luzapen horrek erantzuten die egunero laguntza behar duten eta orain arte kontuan hartu ez diren gurasoak zaintzeko eskaerei.

Bestalde, laguntzei dagozkien zenbatekoak eguneratu dira, herritarrek behin eta berriz egindako eskaerari erantzuteko. Era berean, eguneratze berriak aurreikusten dira aurrekontu-arauen bidez. Zerga-betebeharrak eta Gizarte Segurantzarekikoak egunean izateko betebeharrari dagokionez, 164/2019 Dekretuan araututako salbuespena mantentzen da.

Azkenik, enplegu-aniztasuneko egoeretarako laguntzaren erregulazioa eguneratu da; izan ere, kasuistika zabalagoa eta mota askotarikoagoa da orain, eta horrek erregulazio zehatzagoa eskatzen du, dekretu honen helburuekin bat datorren eta lurraldeari dagokionez homogoneoa den administrazio-jarduketa bat bermatu ahal izateko.

III. kapituluak arautzen ditu adingabe bat 14 urte bete arte zaintzeko langileak kontratatzearen ondoriozko Gizarte Segurantzako kotizazioak ordaintzeko laguntzak. Laguntza-lerro hori 14 urtetik beherako seme-alabak zaintzeko langileak kontratatzeko laguntzei buruzko 102/2022 Dekretuan araututa zegoen. Dekretu honetan sartzearekin batera, testu arauemaile bakar batean biltzen dira Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Sailak kudeatzen dituen norberaren bizitza, familia eta lana bateragarri egiteko laguntza guztiak. Berrikuntza gisa, laguntza-lerro honetan, eskatzaileak ez du zertan egunean izan Gizarte Segurantzarekiko betebeharrak.

IV. kapituluak dekretuarekin zerikusia duten prozedurazko gai guztiak arautzen ditu. Zehazki, honako hauek aipatzen ditu: eskabideak aurkeztea, laguntzak izapidetzeko eta ebazteko prozedura; eskatzaileek aurkeztu beharreko egiaztagiria; eta, azkenik, ezartzen du laguntzak eskatzerakoan interesdunek kontuan hartu behar dituzten baztertzeen, bateraezintasunen eta laguntzen arteko konkurrentziaren araubidea.

III.- GOGOETA OROKORRAK

IV.- GOGOETA BEREZIAK

V.- ONDORIOA

Bilbon, 2025eko abenduaren 19an

OE Presidentea

Javier Muñecas Herreras

Idazkari Nagusia

Izaskun Astondoa Sarria